

**V. ULUSLARARASI
TIP HUKUKU KONGRESİ**
27-28 AĞUSTOS 2021

**V. INTERNATIONAL
MEDICAL LAW CONGRESS**
27-28 AUGUST 2021

V. ULUSLARARASI TIP HUKUKU KONGRESİ

27-28 AĞUSTOS 2021

V. INTERNATIONAL MEDICAL LAW CONGRESS

27-28 AĞUSTOS 2021

EDİTÖRLER

Prof. Dr. M. REFİK KORKUSUZ

Prof. Dr. Dr. hc. HAKAN HAKERİ

Av. CAHİD DOĞAN

ADALET YAYINEVİ

Ankara - 2021

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

V. Uluslararası Tıp Hukuku Kongresi / V. International Medical Law Congress

Editörler: M. Refik Korkusuz - Hakan Hakeri - Cahid Doğan

Hukuk Yayınları Dizisi – 3034

Birinci Baskı : Aralık, 2021

ISBN : 978 – 625 – 8038 – 72 – 9

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com
 : adalety@adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi
 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Ay-bay Kırtasiye İnş. Gıda Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 46661
Tel: (0 312) 472 58 55 - Ankara

V. ULUSLARARASI TIP HUKUKU KONGRESİ
V. INTERNATIONAL MEDICAL LAW CONGRESS

KONGRE ONURSAL BAŞKANI
HONORARY CHAIRMAN of the CONGRESS
Prof. Dr. Nükhet HOTAR

KONGRE BAŞKANLARI
CONGRESS PRESIDENTS
Prof. Dr. M. Refik KORKUSUZ
Prof. Dr. Dr. h.c. Hakan HAKERİ

KONGRE BAŞKAN YRD.
CONGRESS CHAIR ASSIST.
Av. Cahid DOĞAN

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

BİLİM KURULU
SCIENTIFIC BOARD

- *Prof Dr. Aissa MAIZA*
- *Prof. Dr. M. Refik KORKUSUZ*
- *Prof. Dr. Dr. Hc. Hakan HAKERİ*
- *Assoc. Prof. Dr. Viktoriia VALAKH*
- *Dr. Maria Petrova DIMITROVA*

DÜZENLEME KURULU
ORGANIZING BOARD

- *Prof. Dr. M. Refik KORKUSUZ (Başkan)*
- *Prof. Dr. Dr. Hc. Hakan HAKERİ (Başkan)*
- *Av. Cahid DOĞAN (Başkan Yardımcısı)*
- *Prof. Dr. Murat DOĞAN*
- *Doç. Dr. Uğur TÛTÛNCÛBAŞI*
- *Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Burcu AKBABA*
- *Dr. Öğr. Üyesi Arif Hüdai KOKEN*
- *Dr. Yakup Gökhan DOĞRAMACI*
- *Arş. Gör. Semih Oğuz AYDIN*
- *Arş. Gör. Burak KÛPELİOĞLU*
- *Arş. Gör. Seda Yağmur SÛMER*
- *Arş. Gör. Arda Doruk KÖSE*
- *Arş. Gör. Ecem KİRKİT*

**PROF. DR. DR. h.c. mult. HANS-LUDWIG SCHREIBER SALONU/
PROF. DR. DR. h.c. mult. HANS-LUDWIG SCHREIBER HALL
27 AĞUSTOS 2021 /27 AUGUST 2021
CUMA/FRIDAY**

09.00-09.30	AÇILIŞ KONUŞMALARI / OPENING SPEECHES Av. Prof. Dr. Dr. h. c. Hakan HAKERİ Kongre Başkanı/ Head of Congress The Law Office Istanbul Özyeğin University, Law Faculty, Istanbul Prof. Dr. Refik KORKUSUZ Kongre Başkanı/Head of Congress Dokuz Eylül University, Dean of Law Faculty Prof. Dr. Nükhet HOTAR Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörü/Head of Dokuz Eylül University
09.30-10.45	SESSION I/ OTURUM I Oturum Başkanı/Chair Av. Prof. Dr. Dr. h.c.Hakan HAKERİ
09.30-09.50	Bioconstitution Prof. Dr. João Carlos LOUREIRO, University of Coimbra, Institute for Legal Research (UCILeR), SPAIN
09.50-10.10	Wann beginnt menschliches Leben? Zur Notwendigkeit einer Neubestimmung nach dem Berliner Zwillingsfall Dr. Theresa SCHWEIGER, Ludwig-Maximilians-Universität, GERMANY
10.10-10.30	The Relationship of Sociology to Medical Law Dr. Gacem FATIHA, Algiers University, ALGERIA
10.30-10.45	TARTIŞMA/DISCUSSION
10.45-11.00	ARA/BREAK
11.00-12.15	SESSION II / OTURUM II Oturum Başkanı/Chair Prof. Dr. Refik KORKUSUZ
11.00-11.20	Civil liability for medical errors in Algerian legislation Prof. Dr. Aissa MAIZA, Djelfa Ziane Achour University, Law Faculty, ALGERIA
11.20-11.40	The Doctor's Criminal Responsibility Under Algerian Legislation Dr. Naouri Abderrahmane / Dr. Daoud Mansour, Djelfa Ziane Achour University, Law Faculty, ALGERIA
11.40-12.00	Medical Negligence Law and Practice in the UK Barrister Muhammad Abu Baker Siddique MOLLA, LONDON
12.00-12.15	TARTIŞMA/DISCUSSION
12.15-14.00	ÖĞLE YEMEĞİ / LUNCH
14.00-15.15	OTURUM III/SESSION III Oturum Başkanı/Chair Doç. Dr. Serdar NART
14.00-14.20	Medico Legal Aspects in Modern Medicine

	Dr. Moayad Al HADIDI, MD, American Board of Internal Medicine Northern Colorado Medical Center, USA
14.20-14.40	Boundaries of Informed Consent Av. E. Neval YILMAZ, MD, PhD, LL.M, TURKEY
14.40-15.00	Inconsistencies in the Polish medical law Dr. Adam GORSKI, Jagiellonian University Kraków, POLAND
15.00-15.15	TARTIŞMA/DISCUSSION
15.15-15.20	ARA/BREAK
15.20-16.35	OTURUM IV/SESSION IV Oturum Başkanı/Chair Doç. Dr. Koray DOĞAN
15.20-15.40	Problems of Transplantation Law in Ukraine Dr. hab. Nataliia KVIT, Iwan Franko National University, Lemberg, UKRAINE
15.40-16.00	The Recent Practice of the Constitutional Court of Serbia Concerning Organ Transplantation Dr. Hajrija MUJOVIC, Institute of Social Sciences, Belgrad, SERBIA
16.00-16.20	Organ Transplantation in Pakistan Law Abdulsamad MEMON, Gov. Sindh Law College, Hyderabad, PAKISTAN
16.20-16.35	TARTIŞMA/DISCUSSION

PROF. DR. DR. h.c. mult. HANS-LUDWIG SCHREIBER HALL
PROF. DR. DR. h.c. mult. HANS-LUDWIG SCHREIBER SALONU
28 AĞUSTOS 2021/ 28 AUGUST 2021
CUMARTESİ/SATURDAY

09.00-09.50	OTURUM V/SESSION V Oturum Başkanı/Chair Prof. Dr. Aissa MAIZA
09.00-09.20	الذين الاشخاص وهم) العطارة مهنة في يعمل لمن الجزائية المسؤولية (بالاعشاب التداوي مهنة يزاولون Prof. Dr. Saad ALBASHEER, Alqa University Law Center, JORDAN
09.20-09.40	كورونا بلقاح التطعيم من والداخلي الدولي القانونين موقف Prof. Dr. Wady SULEYMAN, Dahok University Law Faculty, IRAQ
09.40-09.50	TARTIŞMA/DISCUSSION
09.50-11.15	OTURUM VI/SESSION VI Oturum Başkanı/Chair Prof. Dr. Refik KORKUSUZ
10.10-10.30	الطبيبة الأخطاء عن والجنائية المدنية المسؤولية أساس Dr. Aboubakeur sedik BENYAHIA, Achour Ziane University, Law Faculty, ALGERIA
10.30-10.50	قانون في الطببة الطواقم بحماية الخاصة القانونية القواعد تعزيز الجزائري العقوبات Dr. Chahira BOULAHIA/ PhD, Nadjette HAMLAOUI, Barika University Center, Law Faculty, ALGERIA

10.50-11.10	كورونا من الوقاية تدابير لمخالفة الشرعي الحكم Prof. Dr. Muhammad SHUKRY, Dahok University Law Faculty, IRAQ
11.10-11.15	TARTIŞMA/DISCUSSION
11.15-11.20	ARA/BREAK
11.20-12.10	OTURUM VII/SESSION VII Oturum Başkanı/Chair Doç. Dr. Hamide BAĞÇECİ
11.20-11.40	The Covid-19, Equal Treatment and Non-Discrimination Prof. Dr. Hadi SHALLUF, Former ICC Member Zaytuna University, Law Faculty, LIBYA
11.40-12.00	How the Pandemic Affect Language Justice Dr. Ahmet ELSAYED, Independent Researcher, President and CEO of American Inter and Research Services – Multii-Services
12.00-12.10	TARTIŞMA/DISCUSSION
12.10-13.00	ÖĞLE YEMEĞİ/LUNCH
13.00-14.15	OTURUM VIII/SESSION VIII Oturum Başkanı/Chair Prof. Dr. Sibel SAFİ
13.00-13.20	Covid 19 Vaccines and Legal Liability for Compensation for Damages Resulting from Medical Experiments on the Human Body Prof. Dr. Abd El Hamid Mohamed Abd El HAMID HUSSEIN, University of Beni Suef, EGYPT
13.20-13.40	Triage During the Pandemic and Legal Status Prof. Dr. María José BRAVO BOSCH, University of Vigo, SPAIN
13.40-14.00	Liability for Vaccine-Caused Damages Under German Law Dr. iur. Dr. med. Adem KOYUNCU, Lawyer and Medical Doctor; Partner of Covington & Burling LLP, GERMANY
14.00-14.15	TARTIŞMA/DISCUSSION
14.15-14.30	ARA/BREAK
14.30- 15.45	OTURUM IX/SESSION IX Oturum Başkanı/Chair Prof. Dr. Sibel SAFİ
14.30-14.50	Covid 19 Vaccine Between the Right to Respect Private Life and Mandatory Laws Soumia CHAKRI, Setif University Law Faculty, ALGERIA
14.50-15.10	The Right to COVID-19 Vaccination and the Right to Freedom of Movement: Ratio and Risks Assoc. Prof. Dr. Viktoriia VALAKH, UKRAINE
15.10-15.30	Legal Challenges in Safeguarding Public Health During a Pandemic in the context of art 35 of Charter of Fundamental Rights of European Union Dr. Maria PETROVA DIMITROVA, Sofia university, Law Faculty, BULGARIA
15.30-15.45	TARTIŞMA/DISCUSSION

PROF. DR. HAKAN ERTİN SALONU
PROF. DR. HAKAN ERTİN HALL
27AĞUSTOS 2021/ 27AUGUST 2021
CUMA/ FRIDAY

09.00-09.30	<p>AÇILIŞ KONUŞMALAR/OPENING SPEECHES Av. Prof. Dr. Dr. h. c. Hakan HAKERİ (Kongre Başkanı/Head of Congress) Attorney, The Law Office Istanbul Avukatlık Bürosu Özyeğin Üniversitesi Hukuk Fakültesi Prof. Dr. Refik KORKUSUZ (Kongre Başkanı/Head of Congress) Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Nükhet HOTAR Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörü</p>
09.30-10.50	<p>KEYNOTE SESSION İNSAN HAKLARI VE TIP HUKUKU/HUMAN RIGHTS AND MEDICAL LAW Oturum Başkanı/Chair Prof. Dr. Oğuz SANCAKDAR</p>
09.30-09.50	<p>Anayasal Bir Hak Olarak Kendi Geleceğini Belirleme Hakkı Doç. Dr. Hamide BAĞÇEÇİ</p>
09.50-10.10	<p>Ötanazi ve Hastanın Kendi Geleceğini Belirleme Hakkı Arasındaki İlişki Dr. Öğr. Üyesi Vakkas Korhan YEĞRİM</p>
10.10-10.30	<p>Tedaviyi Reddetme Hakkı Kapsamında Covid-19 Aşısının Reddi ve Aşının Reddi Halinde Kişilere Uygulanacak Kısıtlamalar Meselesi: <i>AİHM Solomakhin v Ukrayna ve Vavrička ve Diğerleri v Çek Cumhuriyeti Kararları</i> Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Burcu AKBABA</p>
10.30-10.50	<p>TARTIŞMA/DISCUSSION</p>
10.50-11.00	<p>ARA/BREAK</p>

KONGRE OTURUMLARI-CONGRESS SESSIONS

11.00- 11.45	<p>OTURUM I / SESSION I BİLİRKİŞİLİK ve ÖN ALAN SORUŞTURMASI /LEGAL EXPERTISE AND PRE-CRIME INVESTIGATION Oturum Başkanı/Chair Av. Prof. Dr. Dr. h.c. Hakan HAKERİ</p>
11.00-11.15	<p>Tıbbi Uygulama Hatalarında Bilirkişilik ve Uzman Mütalaasının Önemi ve Zorlukları Prof. Dr. Erdem ÖZKARA</p>
11.15-11.30	<p>Önalan Soruşturması Kapsamında Hastanın Dijital Takibi Öğr. Gör. İmge KUZGUN</p>
11.30-11.45	<p>TARTIŞMA/DISCUSSION</p>
11.45-12.30	<p>OTURUM II/SESSION II HUKUKİ SORUMLULUK / LIABILITY Oturum Başkanı/Chair Prof. Dr. Murat DOĞAN</p>
11.45-12.00	<p>Konsültasyon Kavramı ve Konsültan Hekim ile Müdavi Hekim ve Hasta Arasındaki İlişkinin Hukuki Niteliği Doç. Dr. Tuba AKÇURA KARAMAN</p>
12.00-12.15	<p>Sağlık Turizmi ve Tazminat Hukuku Açısından Olası Sorunlar ve Çözüm Önerileri Av. Yunus Can KIR/ Av. Serenay AĞIN</p>
12.15-12.30	<p>TARTIŞMA/DISCUSSION</p>
12.30-14.00	<p>ÖĞLE YEMEĞİ / LUNCH</p>
14.00-14.45	<p>OTURUM III/SESSION III ESTETİK UYGULAMALAR/ AESTHETIC APPLICATIONS Oturum Başkanı/Chair Prof. Dr. Çağlar ÖZEL</p>
14.00-14.15	<p>Cerrahi Olmayan Kozmetik Uygulamalarda Hukuki Sorunlar Prof. Dr. Ülker GÜL</p>
14.15-14.30	<p>Estetik Tıp Hukukunda Hukukî Sorumluluk Prof. Dr. Hayrunnisa ÖZDEMİR</p>
14.30-14.45	<p>TARTIŞMA/DISCUSSION</p>
14.45-15.45	<p>OTURUM IV/SESSION IV ÜRÜN ve İLAÇ HUKUKU / PRODUCT and DRUG LAW Oturum Başkanı/Chair Prof. Dr. Serkan ÇINARLI</p>
14.45-15.00	<p>Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Kapsamında İlaç Üreticisinin Sorumluluğu Prof. Dr. Murat DOĞAN / Doç. Dr. iur. Sinan OKUR</p>
15.00-15.15	<p>İlaç Patent Sahibinin İlacın Neden Olduğu Zarardan Doğan Hukuki Sorumluluğu Doç. Dr. Burcu Gülseren ÖZCAN BÜYÜKTANIR / Prof. Dr. Çağlar ÖZEL</p>
15.15-15.30	<p>Uluslararası Sağlık Hukuku Kapsamında Güvenli Gıdaya Erişim Dr. Öğr. Üyesi Sezercan BEKTAŞ</p>
15.30-15.45	<p>TARTIŞMA/DISCUSSION</p>
15.45-16.00	<p>ARA / COFFEE BREAK</p>

16.00-16.45	OTURUM V/SESSION V KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTA TIP HUKUKU/MEDICAL LAW IN COMPARATIVE LAW Oturum Başkanı/Chair Dr. Öğr. Üyesi Zafer İÇER
16.00-16.15	Azerbaycan' da Tıp Hukuku Uygulamaları, Av. Aygun Aliyeva, Azerbaycan Bilimler Akademisi, AZERBAIJAN
16.15-16.30	İran'da Hekimlerin Tıbbi Müdahaleden Kaynaklanan Hukuki ve Cezai Mesuliyeti Av, Forough Amirabedin, Tebriz University, İran
16.30-16.45	TARTIŞMA/DISCUSSION

PROF. DR. HAKAN ERTİN SALONU
PROF. DR. HAKAN ERTİN HALL
28AĞUSTOS 2021/ 28AUGUST 2021
CUMARTESİ/SATURDAY

09.00-09.45	OTURUM VI/SESSION VI HASTA HAKLARI /PATIENT'S RIGHTS Oturum Başkanı/Chair Prof. Dr. Ülker GÜL
09.00-09.15	TÜRKİYE'NİN SAĞLIK SİSTEMİ VE GENEL SAĞLIK SİSTEMİNE YENİDEN BAKIŞ (REVIEW OF TURKEY'S HEALTH SYSTEM AND GENERAL HEALTH INSURANCE SYSTEM) Prof. Dr. Refik KORKUSUZ/ Av. Dr. Mustafa Halit KORKUSUZ
09.15-09.30	Uluslararası Bildirgelerde Hasta Hakları Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ŞİMŞEK
09.30-09.45	TARTIŞMA/DISCUSSION
09.45-10.45	OTURUM VII/SESSIONVII TIP CEZA HUKUKU/MEDICAL CRIMINAL LAW Oturum Başkanı/Chair Prof. Dr. Faruk BİLİR
09.45-10.00	Tıbbi Müdahalede Özen ve Dikkat Yükümlülüğünün Önemi Dr. Ceyda ÜMİT
10.00-10.15	Hekim ve Eczacıların Muayene ve Reçeteler Nedeniyle Cezai Sorumlulukları Dr. Mustafa ATALAN
10.15-10.30	Tıp Hukukunda Yapay Zekâ ve Cezai Sorumluluk Dr. Öğr. Üyesi Zafer İÇER
10.30-10.45	TARTIŞMA/DISCUSSION
10.45-11.00	ARA/BREAK

11.00-12.00	OTURUM VIII/SESSION VIII KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİ/PERSONAL HEALTH DATA Oturum Başkanı/Chair Prof. Dr. Murat AYDOĞDU
11.00-11.15	Sağlık Alanında Kişisel Verilerle İlgili Kurul Kararları Prof. Dr. Faruk BİLİR

11.15-11.30	Eczacılar Açısından Kişisel Verilerin Korunması Yükümlülüğü ve İhlalinin Sonuçları Ecz. Hukukçu İbrahim ANKARA
11.30-11.45	Hekimin Sır Saklama Yükümlülüğü ile Suçu Bildirmeme Suçu Arasındaki İlişki Ar. Gör. Uğur AŞKIN
11.45-12.00	TARTIŞMA/DISCUSSION
12.00-13.00	ÖĞLE YEMEĞİ/LUNCH
13.00-14.20	OTURUM IX/SESSION IX ÖZELİK ARZ EDEN TIBBİ MÜDAHALELER / SPECIAL MEDICAL INTERVENTIONS Oturum Başkanı/Chair Prof. Dr. Mine AKKAN
13.00-13.15	“Geleneksel Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp Uygulamalarının Hukuki Boyutu” Prof. Dr. Oğuz SANCAKDAR/Av. Aysun CELE
13.15-13.30	Etik ve Hukuk Bakış Açısıyla üremeye Yardımcı Teknoloji Uygulamalarının Farklı Bir Boyutu: Ölüm Sonrası Üreme Amacıyla Yumurta, Sperm ve Embriyo Kullanımı Dr. Öğr. Üyesi Arif Hüdaî KÖKEN /Dr. Öğr. Üyesi Özgür KIRAN
13.30-13.45	Yapay Dölleme Sözleşmesinin Hukuki Niteliği ve Bu Sözleşmeden Kaynaklanan Hukuki Sorumluluk Av. Mehmet ÖGET
13.45-14.00	Down Sendromunun Gebelik Sürecinde Tespit Edilmesinde Hekim Yükümlülük ve Sorumlulukları Av. Gülce CANDEMİR
14.00-14.20	TARTIŞMA/DISCUSSION
14.30-15.45	UYDU PANEL: TIP HUKUKU EĞİTİMİ SORUNLAR, ÖNERİLER
	SUNUMLAR: Prof. Dr. Serkan ÇINARLI Av. Cahid DOĞAN TARTIŞMACILAR Prof. Dr. Refik KORKUSUZ Prof. Dr. Dr. h.c. Hakan HAKERİ Doç. Dr. Hamide BAĞÇECİ Av. E. Neval YILMAZ Av. Serenay AĞIN Dr. Yakup Gökhan DOĞRAMACI Ar. Gör. Uğur AŞKIN
15.45-16.00	KAPANIŞ KONUŞMALARI Prof. Dr. Dr. h.c. Hakan HAKERİ Prof. Dr. Refik KORKUSUZ

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	11
KONGRE AÇILIŞ KONUŞMALARINI	17
5. TIP HUKUKU CEMİYET-İ AMMESİNDE TAKDİM ETTİĞİM "KE- LİME-İ İFTİTAHİYYE" DİR. CÜMLE ÂLEME MEBRUK OLSUN.	19
BIOCONSTITUTION AND “GNR REVOLUTION”: SOME CHALLENGES IN A 4.0 TIME.....	21
<i>WANN BEGINNT MENSCHLICHES LEBEN? ZUR NOTWENDIGKEIT EINER NEUBESTIMMUNG NACH DEM BERLINER ZWILLINGSFALL (BGH, BESCHLUSS V. 11.11.2020 – 5 STR 256/20)</i>	
<i>When Does Human Life Begin? on the Necessity of a Redefinition After The Berlin Twin Case (German Federal Supreme Court, Decision of 11.11.2020 - 5 Str 256/20)</i>	
<i>İnsan Hayatı Ne Zaman Başlar? Berlin İkizleri Olayından Sonra Yeniden Tanımlama Gerekliği Üzerine (Alman Federal Yüksek Mahkemesi 11.11.2020 Tarihli Kararı 5 Str 256/20)</i>	
Dr. Theresa SCHWEIGER	
THE RELATIONSHIP OF SOCIOLOGY TO MEDICAL LAW.....	53
<i>SOSYOLOJİNİN TIP HUKUKUYLA İLİŞKİSİ</i>	
Gacem Fatıha	
MEDICAL NEGLIGENCE LAW AND PRACTICE IN THE UK	59
<i>Birleşik Krallık'ta Tıbbi İhmal Yasası ve Uygulaması</i>	
Barrister Muhammed Abu Baker Siddique MOLLA	
BOUNDARIES OF INFORMED CONSENT.....	69
<i>BİLGİLENDİRİLMİŞ RIZANIN SINIRLARI</i>	
E. Neval YILMAZ	
PROFESSIONAL SECRECY IN MEDICINE – CHOSEN TRENDS IN POLISH LAW.....	83
<i>Adam Górski Krzysztof Michalak</i>	
PROBLEMS OF TRANSPLANTATION LAW IN UKRAINE.....	89
<i>UKRAYNA'DA ORGAN NAKLİ HUKUKU'NUN SORUNLARI</i>	
Dr. hab. Nataliia Kvıt	

THE RECENT PRACTICE OF THE CONSTITUTIONAL COURT OF SERBIA CONCERNING ORGAN TRANSPLANTATION	103
<i>SIRBİSTAN ANAYASA MAHKEMESİNİN ORGAN NAKLI KONUSUNDA SON UYGULAMASI</i>	
<i>Dr. Hajrija MUJOVIC</i>	
ORGAN TRANSPLANTATION IN PAKISTANI LAW.....	115
<i>Law Student Abdul Samad MEMON.....</i>	
LEGAL PROTECTION AGAINST APOTHECARIES FAULTS	117
<i>Prof. Dr. Saad ALBASHEER</i>	
THE POSITION OF INTERNATIONAL AND INTERNAL LAW ON VACCINATION WITH THE CORONA VACCINE.....	119
<i>CORONA AŞISIYLA AŞILAMADA ULUSLARARASI HUKUK VE İÇ HUKUKUN DURUMU</i>	
<i>Prof. Dr. Weadi Sulaiman AL-MEZOURI</i>	
THE COVID 19 -EQUAL TREATMENT AND NON-DISCRIMINATION.....	141
<i>COVID-19 – ADIL YARGILAMA VE AYRIMCILIK YASAĞI</i>	
<i>Prof. Dr. SHALLUF Hadi</i>	
HASTANIN KENDİ GELECEĞİNİ BELİRLEME HAKKININ ANAYASAL TEMELLERİ ÜZERİNE YORUMLAR	161
<i>(Patient Right to Self-Determination as a Constitutional Right)</i>	
<i>Doç. Dr. Hamide BAĞÇECİ</i>	
TEDAVİYİ REDDETME HAKKI KAPSAMINDA COVID-19 AŞISININ REDDİ VE AŞININ REDDİ HALİNDE KİŞİLERE UYGULANACAK KISITLAMALAR MESELESİ: AİHM Solomakhin v Ukrayna ve Vavřička ve Diğerleri v Çek Cumhuriyeti Kararları.....	167
<i>(The Issue of Refusal of The Covid-19 Vaccine and Restrictions to Be Applied to Individuals in The Case of The Refusal of The Vaccine within The Scope of The Right to Refuse Treatment: Solomakhin v Ukrayna and Vavřička and Others v Czech Republic, ECtHR)</i>	
<i>Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Burcu AKBABA</i>	
TIBBİ UYGULAMA HATALARINDA BİLİRKİŞİLİK VE UZMAN MÜTALAASININ ÖNEMİ ve ZORLUKLARI	175
<i>(IMPORTANCE AND DIFFICULTIES OF EXPERT WITNESSES AND PARTY EXPERT PRACTICE ON MEDICAL MALPRACTICE)</i>	
<i>Prof. Dr. Erdem ÖZKARA</i>	

ÖNALAN SORUŞTURMASI KAPSAMINDA HASTANIN DİJİTAL TAKİBİ

(Digital Tracking of Patient in The Scope of Foreground Investigation)

Öğr. Gör. İmge KUZGUN

KONSÜLTASYON KAVRAMI VE KONSÜLTAN HEKİM İLE MUDAVİ HEKİM VE HASTA ARASINDAKİ İLİŞKİNİN HUKUKİ NİTELİĞİ..... 213

(The Concept of Medical Consultation and The Nature of The Legal Relationship Between The Consultant Physician with The Treating Physician and with The Patient)

Doç. Dr. Tuba Akçura KARAMAN

ULUSLARARASI SAĞLIK TURİZMİ VE TAZMİNAT HUKUKU AÇISINDAN OLASI SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ 233

(Potential Problems and Solutions in the Context of Health Tourism)

Av. Yunus Can KIR Av. Serenay AĞIN

CERRAHİ OLMAYAN KOZMETİK UYGULAMALARDA HUKUKİ SORUNLAR 249

(LEGAL PROBLEMS IN THE NON-SURGICAL COSMETIC PROCEDURES)

Prof. Dr. Ülker GÜL

ESTETİK AMELİYATLARDA CERRAHİN HUKUKİ SORUMLULUĞU..... 255

(Legal Responsibility in Aesthetic Surgery)

Prof. Dr. Hayrunisa ÖZDEMİR

ÜRÜN GÜVENLİĞİ VE TEKNİK DÜZENLEMELER KANUNU (ÜGTDK) KAPSAMINDA İLAÇ ÜRETİCİSİNİN HUKUKİ SORUMLULUĞU 289

(Civil Liability of Pharmaceutical Manufacturer Under The Product Safety and Technical Regulations Act)

Prof. Dr. Murat DOĞAN / Doç. Dr. Sinan OKUR

İLAÇ PATENTİ SAHİBİNİN İLACIN NEDEN OLDUĞU ZARARLARDAN HUKUKİ SORUMLULUĞU..... 289

The Liability of The Drug Patent Owner for Damages Arising out of Drug

Doç. Dr. Burcu G. Özcan BÜYÜKTANIR / Prof. Dr. Çağlar ÖZEL

ULUSLARARASI HUKUKTA SAĞLIK HAKKI BAĞLAMINDA GÜVENLİ GIDA HAKKI.....	303
<i>(Access to Safe Food Within The Scope Of International Health Law)</i>	
Dr. Öğr. Üyesi Sezercan Bektaş	
AZERBAJCAN' DA TIP HUKUKU UYGULAMALARI	315
<i>(Medical Law Applications in Azerbaijan)</i>	
Aygun ALIJEVA	
TÜRKİYE’NİN SAĞLIK SİSTEMİ VE GENEL SAĞLIK SİSTEMİNE YENİDEN BAKIŞ.....	321
<i>(REVIEW OF TURKEY'S HEALTH SYSTEM AND GENERAL HEALTH INSURANCE SYSTEM)</i>	
Prof. Dr. M. Refik KORKUSUZ Av. Dr. Mustafa Halit KORKUSUZ	
ULUSLARARASI BİLDİRGELERDE HASTA HAKLARI.....	343
<i>(PATIENT'S RIGHTS IN THE INTERNATIONAL DECLARATIONS)</i>	
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ŞİMŞEK / Assistan Professor, Mustafa ŞİMŞEK	
TIBBİ MÜDAHALEDE DİKKAT VE ÖZEN YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN ÖNEMİ	373
<i>(The Importance of the Obligation of Care and Attention in Performing Medical Intervention)</i>	
Dr. Ceyda ÜMİT	
HEKİM VE ECZACILARIN MUAYENE VE REÇETELER NEDENİ- YLE CEZAİ SORUMLULUKLARI.....	401
<i>(CRIMINAL RESPONSIBILITIES OF PHYSICIANS AND PHARMACIES REGARDING EXAMINATIONS AND PRESCRIPTIONS)</i>	
Dr. Mustafa ATALAN	
TIP HUKUKUNDA YAPAY ZEKA VE CEZAİ SORUMLULUK.....	429
<i>(Artificial Intelligence and Criminal Liability in Medical Law)</i>	
Zafer İçer	
6698 SAYILI KANUN KAPSAMINDA KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİ.....	439
<i>(BOARD DECISIONS ON PERSONAL HEALTH DATA)</i>	
Prof.Dr. Faruk BİLİR	

- ECZACILAR AÇISINDAN KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI YÜKÜMLÜLÜĞÜ VE İHLALİNİN SONUÇLARI..... 467**
(*Obligation of Pharmacists to Protect Personal Data and the Consequences of Violation*)
Ecz. İbrahim ANKARA
- GELENEKSEL, TAMAMLAYICI VE ALTERNATİF TIP UYGULAMALARININ HUKUKÎ BOYUTLARI..... 489**
(*LEGAL ASPECTS OF TRADİTİONAL COMPLEMENTARY AND ALTERNATIVE MEDİCİNE PRACTİCES*)
Prof. Dr. Oğuz SANCAKDAR / Av. Aysun CELE
- LEGAL ASPECTS OF TRADITIONAL, COMPLEMENTARY AND ALTERNATIVE MEDICINE PRACTICES..... 509**
Prof. Dr. Oğuz SANCAKDAR Att. Aysun CELE
- ETİK VE HUKUK BAKIŞ AÇISIYLA ÜREMEYE YARDIMCI TEKNOLOJİ UYGULAMALARININ FARKLI BİR BOYUTU: ÖLÜM SONRASI ÜREME AMACIYLA YUMURTA, SPERM VE EMBRİYO KULLANIMI 549**
(*A DIFFERENT DIMENSION OF ASSISTED REPRODUCTIVE TECHNOLOGY PRACTICE FROM ETHICAL AND LEGAL PERSPECTIVE: USE OF OVUM, SPERM AND EMBRYO FOR POSTHUMOUS REPRODUCTION*)
Dr. Öğr. Üyesi Arif Hüdai KÖKEN / Dr. Öğr. Üyesi Özgür KIRAN
- YAPAY DÖLLEME SÖZLEŞMESİNİN HUKUKİ NİTELİĞİ VE BU SÖZLEŞMEDEN KAYNAKLANAN HUKUKİ SORUMLULUK..... 549**
(*THE LEGAL CHARACTERISTIC OF THE ARTIFICIAL INSEMINATION CONTRACT AND THE LEGAL LIABILITY ARISING FROM THE CONTRACT*)
Av. Mehmet ÖGET
- DOWN SENDROMUNUN GEBELİK SÜRECİNDE TESPİT EDİLMESİNDE HEKİM YÜKÜMLÜLÜK VE SORUMLULUKLARI 585**
(*Physician's Liabilities on Detection Down Syndrome within Pregnancy Period*)
Av. Gülce Candemir, LL.M

KONGRE AÇILIŞ KONUŞMALARI

Değerli hanımefendi ve beyefendiler,
Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2015 yılında ilkini gerçekleştirdiğimiz ve iki yılda bir düzenlenerek gelekselleşen kongremizin Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi ev sahipliğinde, Tıp Hukuku Enstitü işbirliğiyle 27-29 Ağustos 2021 tarihlerinde gerçekleştirilecek olan beşincisine “*hoş geldiniz*” demenin mutluluğunu yaşıyorum.

Türkiye’nin hukuk alanındaki en büyük kongresi olan bu kongrenin dördüncüsünü Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nin ev sahipliği yapma önerisi nedeniyle İzmir’de gerçekleştirmeyi uzun süredir planlıyorduk; ancak pandemi şartları nedeniyle bu mümkün olmayınca, dördüncü kongreyi çevrimiçi gerçekleştirmek durumunda kaldık. Bu arada pandemi şartları hafıfleyip, tedbirler de gevşetilince, Dokuz Eylül Üniversitesi’nin kongreyi yüz yüze ve kendi tesislerinde gerçekleştirme teklifini kabul ettik. Böylece aynı sene içinde biri çevrimiçi, diğeri karma (çevrimiçi ve yüz yüze) olmak üzere, iki ayrı kongre yapmış bulunuyoruz.

Pandemi şartlarında olmamıza rağmen bu kongre yabancı katılımcı sayısının, yerli katılımcı sayısı ile eşit olduğu bir kongre oldu. Bu da kongremizin ayrı ve yeni bir özelliği olarak ön plana çıktı. Aynı sene içindeki ikinci kongre olunca bu kez, sunum sayısını çok genişletmeksizin ve duyuruya çıkmaksızın, sadece davetli konuşmacıların sunumlarıyla yetindik ve böylece kongreyi aynı anda iki ayrı salonda gerçekleştireceğiz.

Kongrenin gerçekleştirilmesinde Dokuz Eylül Üniversitesi ile bu üniversitenin hukuk fakültesi dekanı Prof. Dr. Refik Korkusuz’un ısrarlı talepleri, hem de büyük çabası mühim bir etken oldu. Bu nedenle, hem üniversiteye hem de kongremizin eşbaşkanı da olan hocamıza çok teşekkür ederim.

Bundan sonraki kongreleri yine yüz yüze ve iki yıllık aralıklarla gerçekleştirmeyi planlıyoruz. Bu vesileyle, altıncı kongrenin, 2023 Eylül veya Ekim’inde yapılacağını şimdiden bildirmek isterim.

Bu kongrelerin Türkiye’nin en büyük hukuk kongresi olmak; yerli ve yabancı sunum sayısının eşit olması dışındaki bir özelliği de bütün kongre bildirilerinin yayınlanması. Dolayısıyla elinizdeki bu kitap ile de bu geleneği devam

ettiriyoruz. Kitabın hazırlanmasındaki emekleri için de Av. Cahid Doğan'a teşekkür ederim.

Kongreye katılarak sunum yapan; kongreyi izleyen ve kongrenin gerçekleştirilmesini sağlayan herkese çok teşekkür eder, 2023 yılında altıncı kongrede buluşmak dileğiyle, saygılar sunarım.

Prof. Dr. Dr. h.c. Hakan Hakeri

Kongre Başkanı

Özyeğin Üniversitesi Hukuk Fakültesi.

5. TIP HUKUKU CEMİYET-İ AMMESİNDE TAKDİM ETTİĞİM "KELİME-İ İFTİTAHİYYE" DİR. CÜMLE ÂLEME MEBRUK OLSUN.

Kıymetli hazirun, sevgili misafirlerimiz ve değerli katılımcılar;

Öncelikle, pandemi nedeniyle, 1,5 yıldan bu yana yüzyüze kongre ve diğer uluslararası etkinlik yapamadığımız ve akademisyen kaynaşmasını yeterince yapamadığımız için üzüntülerimi bildiriyorum. İnanıyorum ki, sizler de aynı üzüntü içindediniz. Cenabı Allah'tan niyazımız; milletimize, memleketimize ve tüm insanlığa bu kabil derdi bir daha göstermesin.

1. Hem Türkiye'de hem de yurtdışında ders vermiş bir kardeşiniz olarak öncelikle, DEÜ Hukuk fakültesinin fedakâr hocaları ile hazırladığımız bu programa hoş geldiniz. Ülkemizin en iyi hukuk fakültelerinden olan DEÜ Hukuk Fakültesi adına saygılarımı ve sevgilerimi sunuyorum.
2. Son 2 yılda, bu Fakültenin öğretim üyeleri; 5 uluslararası konferans yapmıştır. Türkiye'nin en fazla katılımlı hukuk konferansını ve kongresini, bu fakültenin hocaları gerçekleştirmiştir. Yine Avrupa ülkeleri ile birlikte ortak uluslararası konferans yapmak, çok az fakülte ile bu fakülte hocalarına nasip olmuştur.
3. Yine, DEÜ Hukuk fakültesi; son iki yılda 20 civarında bilimsel konferans, sempozyum, ulusal toplantıyı gerçekleştirmiştir.
4. Fakültenin akademik çalışmasının daha da ileriye taşınması, Ülke çapında akademik faaliyet yapma konusunda, fakültenin kurucu dekan ve diğer idarecileri ile son dekanı ile yönetim arkadaşları aynı kararlılıkla hareket ederek, çıtayı biraz daha yükseltme gayreti içinde olmuşlardır.
5. Sadece hukuk eğitimi değil; spor, kültür, tiyatro ve diğer öğrenci topluluklarımız ile sevgili öğrencilerimizin güzel çalışmalarına şahit olduk.
6. Bu yıl 5. Sini yaptığımız "Uluslararası Tıp Hukuku Konferansı" nın farklı cihetten onurunu yaşıyoruz. Aynı yıl içinde 2 uluslararası kongre yaptık. Şüphesiz 4. Kongreyi yapmak ta, yine Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesine nasip oldu.
7. Toplamda 25 Türk ve 27 yurtdışından gelen ya da zoom üzerinden iştirak eden akademisyenin iştirak edeceği bu kutlu günün önemi çok büyük. Bir yılda 4 ayrı uluslararası konferans düzenlemenin dışında, yurtdışındaki akademisyen paydaşlarımızla paylaşacağımız bu toplantıda, insanlığa ve insanlığın "Tıp hukuku" diye bir disiplin icat ettiği günden bu yana yeni katkılar olacak. Biz de bu katkıya yerimizi alaca-

ğız. Öte yandan heyecanımız da çok fazla. Tam 20 aydır, akademisyenlerin vicahi olarak bir araya gelemediği böyle bir ortamda, ilkleri yaşayacağız. Ne de çok özlemişiz, bu muhteşem anı.

8. Bu ortamın oluşumunda, bizim huzurdaki akademik çalışmamıza çok büyük katkı sağlayan başta Dokuz Eylül Üniversitesi'nin Sayın Rektörü Prof. Dr. Nükhet HOTAR hanımefendi olmak üzere, tüm yönetime çok teşekkür ederim. Öte yandan, Üniversitemizin tüm idari ve teknik personele çok teşekkür ediyorum. Onların da katkıları çok büyük.
9. Tıp hukuku camiasında büyük bir özveri ile sunan; Prof. Dr. Hakan HAKERİ ve Av. Cahid DOĞAN başta olmak üzere, tüm fedakâr arkadaşlara çok teşekkür etmek istiyorum.

Herkese, Üniversitemizin bu tesislerinde hem bilim hem de iyi ve hoşça vakitler geçireceği bir etkinlik olması dileğiyle, 5. Tıp hukuku kongremizin başarılı geçmesini diliyorum.

En içten sevgi ve saygılarımla.

28 Mayıs 2021

Prof. Dr. M. Refik KORKUSUZ

DEÜ Hukuk Fakültesi Dekanı
Kongre Başkanı